

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРЬСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06- 05.01/014.021.1/ОК23- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/ 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій та освіти
впродовж життя

26 серпня 2025 р., протокол № 7

Голова Вченої ради
Людмила МОГЕЛЬНИЦЬКА

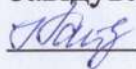

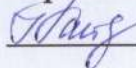
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Загальне мовознавство»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 014 «Середня освіта»
спеціалізація: 014.021 «Англійська мова і література»
освітня програма «Англійська мова та зарубіжна література»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра педагогічних технологій та мовної підготовки

Схвалено на засіданні кафедри
педагогічних технологій та мовної
підготовки

25 серпня 2025 р., протокол № 7

Завідувач кафедри
 Ірина ГАЙДАЙ

Гарант освітньої програми
 Ірина ГАЙДАЙ

Розробник: старший викладач кафедри педагогічних технологій та мовної
підготовки Зоя БІЛОШИЦЬКА

Житомир
2025 – 2026 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06- 05.01/014.021.1/ОК23- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/ 2

Робоча програма навчальної дисципліни «Загальне мовознавство» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 014.021 «Англійська мова і література» освітня програма «Англійська мова і зарубіжна література» затверджена Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя від 26 серпня 2025р., протокол № 7.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06- 05.01/014.021.1/ОК23- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/3

1. Опис навчальної дисципліни¹

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів 3	Галузь знань 01 «Освіта»	_____ (обов'язкова, вибіркова)	
Модулів ² – 1	Спеціальність 014.021 Середня освіта. Англійська мова і література	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4	__
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		7	__
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 3 самостійної роботи – 2,5	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		14 год.	__ год.
		Практичні	
		32 год.	__ год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		44__ год.	__ год.
Вид контролю: екзамен			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 51 % аудиторних занять, 49 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми здобуття вищої освіти – __% аудиторних занять, __ % самостійної та індивідуальної роботи.

¹ Дані стосовно навчальної дисципліни мають відповідати навчальному плану підготовки фахівців відповідного освітнього ступеня та року вступу на навчання.

² Кількість модулів та змістових модулів визначає викладач залежно від змісту навчальної дисципліни.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06- 05.01/014.021.1/ОК23- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/ 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є підвищення рівня загальномовної підготовки, комунікативної компетентності майбутніх фахівців, розуміння сутності, природи, внутрішньої організації та зовнішніх зв'язків основних теоретичних форм (модусів) існування живої людської мови: Мови, Мовлення, Мовленнєвої діяльності. Розуміння нерозривного зв'язку науки про мову з філософією, семіотикою, іншими науками, що формують світогляд людини, лежать в основі парадигмального (епістемного) розвитку лінгвістики. Пізнання основних етапів розвитку знань про мову в історії гуманітаристики, розуміння їх значення для розвитку сучасної науки про мову в цілому і вітчизняного мовознавства – зокрема.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- ознайомити студентів з основними положеннями організації теоретичних форм існування мовного коду: Мови, Мовлення і Мовленнєвої діяльності;
- формувати навички розуміння системно-структурної організації Мови, її знаковою природою, зв'язками з мисленням та зовнішніми чинниками (суспільством, історією тощо);
- поглибити знання зі специфіки функційно-комунікативної організації Мовленнєвої діяльності (зокрема поняттями мовленнєвих актів, мовленнєвих жанрів, дискурсів та ін.);
- виявляти зв'язки історії розвитку лінгвістичних ідей із розвитком сучасного мовознавства шляхом аналізу об'єкта і предмета дослідження, понятійної бази науки про мову, методів аналізу мови, витоки і шляхи розвитку найважливіших сучасних ідей та напрямів мовознавства, філософсько-методологічні засади сучасних лінгвістичних концепцій;
- аналізувати поняттєво-термінологічний апарат лінгвістики в межах теоретичних підходів до мови, різних напрямів та шкіл.

Зміст навчальної дисципліни спрямований на формування таких **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 014 «Середня освіта», спеціалізація: 014.21 «Англійська мова і література», освітня програма «Англійська мова і література»:

- ЗК-6.** Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
- ЗК-12.** Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК-13.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК-14.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06- 05.01/014.021.1/ОК23- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/5

СК-7. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм (з іноземної та державної мови), володіти іноземною мовою на рівні не нижче С1, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.

Здобуті знання з навчальної дисципліни стануть складовими таких **програмних результатів** навчання за спеціальністю 014 «Середня освіта», спеціалізація: 014.21 «Англійська мова і література»:

РН-6. Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

РН-11. Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

РН-14. Володіє методиками білінгвального й інтегрованого навчання мови й фахового змісту, дидактикою багатомовності та методикою паралельного вивчення споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі.

РН-23. Здатний аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills³:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;

- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;

- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

³ Перелік Soft skills визначає викладач (може обрати із наведеного переліку та/або додати інші Soft skills) виходячи з вимоги забезпечити досягнення компетентностей і програмних результатів навчання, заявлених у робочій програмі

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06- 05.01/014.021.1/ОК23- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/ 6

- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1⁴

Змістовий модуль 1. Теорія та методологія мовознавства

Тема 1. Загальне мовознавство як наукова і навчальна дисципліна (ЗК6, ЗК12, ЗК13, ЗК14, СК7, РН6, РН11, РН14, РН23)

Загальне мовознавство як наукова й навчальна дисципліна. Основні розділи мовознавства (характеристика програми). Історія лінгвістичної думки. Взаємодія лінгвістики з іншими науками (інтердисципліни). Методологічні основи дослідження мови.

Тема 2. . Мова як особлива знакова система (ЗК6, ЗК12, ЗК13, ЗК14, СК7, РН6, РН11, РН14, РН23)

Знакова природа мови. Мовні знаки в процесі людського пізнання. Семіотика і лінгвістика. Знак та його структура. Знакові системи та їх типологія. Класифікація знаків. Мовний знак і мовна одиниця. Мова і несловесні форми спілкування (паралінгвістика і паракінесика).

Тема 3. Проблема взаємозв'язку мови, мислення і свідомості (ЗК6, ЗК12, ЗК13, ЗК14, СК7, РН6, РН11, РН14, РН23)

Проблема співвідношення мови і мислення. Менталінгвістика, її розділи. Психофізичні основи зв'язку мови і мислення. Внутрішнє мовлення і мислення. Роль мови у процесі пізнання. Психолінгвістика, етапи розвитку, основні проблеми, представники. Когнітивна лінгвістика, основні школи, проблеми та представники.

Змістовий модуль 2. Мова як історична категорія

Тема 4. Мова та історія. Розвиток мови (ЗК6, ЗК12, ЗК13, ЗК14, СК7, РН6, РН11, РН14, РН23)

⁴ Кількість модулів та змістових модулів має відповідати даним табл. 1 «Опис навчальної дисципліни».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06- 05.01/014.021.1/ОК23- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/ 7

Мова та суспільство Суспільна природа мови. Суспільні функції мови. Соціальна зумовленість мовних явищ. Суспільний характер мовної норми. Соціолінгвістика, її предмет, завдання і проблеми. Інтерлінгвістика. Розвиток мови як лінгвістичне поняття. Основні закони розвитку мови. Історія мови та її хронологічні зрізи. Взаємодія мов і мовні контакти. Внутрішні і зовнішні закони історичних змін мови. Взаємодія системи мови, її норми і мовленнєвої діяльності. Проблема прогресу в мові.

Тема 5. Системно-структурна організація мови (ЗК6, ЗК12, ЗК13, ЗК14, СК7, РН6, РН11, РН14, РН23)

Системно-структурна організація мови Поняття про систему і структуру.

Модулювання мовної системи. Яруси мовної системи. Парадигматичні, синтагматичні та ієрархічні відношення між мовними одиницями. Своєрідність системності мови. Співвідношення системних і несистемних явищ у мові. Система і норма.

Тема 6. Методи дослідження мови (ЗК6, ЗК12, ЗК13, ЗК14, СК7, РН6, РН11, РН14, РН23)

Поняття про методи наукового дослідження. Вихідні прийоми наукового аналізу мовного матеріалу. Описовий метод. Порівняльно-історичний метод. Метод лінгвістичної географії. Зіставний метод. Структурний метод. Методика безпосередніх складників. Трансформаційний аналіз. Компонентний аналіз. Основні поняття лінгвістичної генології та теорії дискурсу. Сучасні теорії тексту та дискурсу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06- 05.01/014.021.1/ОК23- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/ 8

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1. Теорія та методологія мовознавства								
Тема 1. Загальне мовознавство як наукова й навчальна дисципліна.	11	2	2	7	-	-	-	-
Тема 2. Знакова природа мови. Мовні знаки в процесі людського пізнання.	13	2	4	7	-	-	-	-
Тема 3. Проблема співвідношення мови і мислення. Менталінгвістика, її розділи.	14	2	5	7	-	-	-	-
Модульний контроль 1 ⁵	1		1	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	39	6	12	21				
Змістовий модуль 2. Мова як історична категорія								
Тема 4. Мова та суспільство Суспільна природа мови.	15	2	6	7	-	-	-	-
Тема 5. Системно-структурна організація мови Поняття про систему і структуру.	16	2	6	8	-	-	-	-
Тема 6. Поняття про методи наукового дослідження. Вихідні прийоми наукового аналізу мовного матеріалу.	19	4	7	8	-	-	-	-
Модульний контроль 2	1		1	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 2	51	8	20	23				
ВСЬОГО	90	14	32	44				

⁵ Тривалість проведення одного модульного контрольного заходу не повинна перевищувати 2 академічні години.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06- 05.01/014.021.1/ОК23- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/9

5. Теми практичних (лабораторних) занять⁶

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Теорія та методологія мовознавства			
1	Загальне мовознавство як наукова й навчальна дисципліна.	2	-
2	Знакова природа мови. Мовні знаки в процесі людського пізнання.	4	-
3	Проблема співвідношення мови і мислення. Менталінгвістика, її розділи.	6	-
Змістовий модуль 2. Мова як історична категорія			
4	Мова та суспільство Суспільна природа мови.	6	-
5	Системно-структурна організація мови Поняття про систему і структуру.	6	-
6	Поняття про методи наукового дослідження. Вихідні прийоми наукового аналізу мовного матеріалу.	8	-
РАЗОМ		32	

6. Завдання для самостійної роботи⁷

⁶ Тематику практичних (лабораторних) занять з навчальної дисципліни формує викладач виходячи з вимоги забезпечити досягнення компетентностей і програмних результатів навчання, заявлених у робочій програмі

⁷ Перелік питань для самостійного опрацювання з навчальної дисципліни формує викладач виходячи з вимоги забезпечити досягнення компетентностей і програмних результатів навчання, заявлених у робочій програмі

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06- 05.01/014.021.1/ОК23- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/ 10

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Теорія та методологія мовознавства			
1	Загальне мовознавство як наукова й навчальна дисципліна.	7	-
2	Знакова природа мови. Мовні знаки в процесі людського пізнання.	7	-
3	Проблема співвідношення мови і мислення. Менталінгвістика, її розділи.	7	-
Змістовий модуль 2. Мова як історична категорія			
4	Мова та суспільство Суспільна природа мови.	7	-
5	Системно-структурна організація мови Поняття про систему і структуру.	8	-
6	Поняття про методи наукового дослідження. Вихідні прийоми наукового аналізу мовного матеріалу.	8	-
РАЗОМ		44	

7. Індивідуальні самостійні завдання

(За умови наявності індивідуальних самостійних завдань, наводиться їх перелік⁸.)

Протягом семестру здобувачами освіти в індивідуальному порядку готуються тези доповіді з проблемних питань за окремими темами навчальної дисципліни, які презентуються шляхом підготовки виступів та відповідних ілюстративних матеріалів.

Наукові тези – це короткий огляд дослідження. Вони містять матеріали, які раніше ніде не були опубліковані. **Тези** для конференції або наукової роботи – це лаконічно сформульовані головні думки, ключові аспекти, ідеї та концепції автора. Тези є основою наукової роботи або доповіді.

1. Написання тез до наукових збірників, участь у наукових конференціях.
2. Підготовка презентації на теми:
 - Взаємодія лінгвістики з іншими науками (інтердисципліни).
 - Мова і несловесні форми спілкування (паралінгвістика і паракінесика).
 - Психолінгвістика, етапи розвитку, основні проблеми, представники.
 - Когнітивна лінгвістика, основні школи, проблеми та представники.
 - Основні закони розвитку мови. Історія мови та її хронологічні зрізи.

⁸ Зміст індивідуальних самостійних завдань з навчальної дисципліни формує викладач виходячи з вимоги забезпечити досягнення компетентностей і програмних результатів навчання, заявлених у робочій програмі

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06-05.01/014.021.1/ОК23-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/ 11

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання ⁹	Методи навчання ¹⁰
РН-6. Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
РН-11. Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
РН-14. Володіє методиками білінгвального й інтегрованого навчання	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація)

⁹ Зміст результатів навчання має відповідати стандарту вищої освіти (за наявності) та освітній програмі

¹⁰ Методи навчання визначає викладач (може обрати із наведеного переліку та/або додати інші методи) виходячи з вимоги забезпечити досягнення програмних результатів навчання, заявлених у робочій програмі

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06-05.01/014.021.1/ОК23-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/ 12

Результат навчання ⁹	Методи навчання ¹⁰
мови й фахового змісту, дидактикою багатомовності та методикою паралельного вивчення споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі.	– Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод - Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
РН-23. Здатний аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод - Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання ¹¹	Методи контролю ¹²
РН-6. Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Перевірка виконання та захист лабораторних

¹¹ Зміст результатів навчання має відповідати стандарту вищої освіти (за наявності) та освітній програмі

¹² Методи контролю визначає викладач (може обрати із наведеного переліку та/або додати інші методи) виходячи з вимоги забезпечити досягнення програмних результатів навчання, заявлених у робочій програмі

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06-05.01/014.021.1/ОК23-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/ 13

Результат навчання ¹¹	Методи контролю ¹²
соціальних і професійних завдань.	- робіт – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
РН-11. Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Перевірка виконання та захист лабораторних робіт – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
РН-14. Володіє методиками білінгвального й інтегрованого навчання мови й фахового змісту, дидактикою багатомовності та методикою паралельного вивчення споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Перевірка виконання та захист лабораторних робіт – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю Екзамен
РН-23. Здатний аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Перевірка виконання та захист лабораторних робіт – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06- 05.01/014.021.1/ОК23- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/ 14

Результат навчання ¹¹	Методи контролю ¹²
	контролю Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

- поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми здобуття вищої освіти;
- поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми здобуття вищої освіти.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі тесту.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми здобуття вищої освіти	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100
Для здобувача заочної форми здобуття вищої освіти	
Виконання завдань поточного контролю	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06- 05.01/014.021.1/ОК23- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/ 15

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми здобуття вищої освіти	
Виконання завдань підсумкового контролю	-
Підсумкова семестрова оцінка	-

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять ¹	48	
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань ²	12	
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали) ³ : 1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах 2. Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій 3. Інші види робіт (наводиться перелік інших видів робіт)		
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	60

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	48	
Участь у дискусії	12	
Виконання тестових завдань		
Виконання та захист практичних завдань, вправ		
Виконання та захист лабораторних робіт		
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	60	

¹ Перелік видів робіт здобувача вищої освіти, а також кількість балів за виконання кожного окремо виду робіт протягом навчального семестру у межах встановленого ліміту балів за виконання завдань під час навчальних занять визначає викладач.

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum (P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06- 05.01/014.021.1/ОК23- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/ 16

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

K_{H3} – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю¹

Види робіт здобувача денної форми здобуття вищої освіти	Кількість балів за семестр
Виконання завдань модульного контролю 1	20
Виконання завдань модульного контролю 2	20
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

¹. Кількість модульних контрольних заходів протягом семестру, а також розподіл балів за модульними контрольними заходами визначає викладач у межах встановленого ліміту балів за модульний контроль. Зарахування балів за виконання завдань модульного контролю здійснюється за умови, що здобувач вищої освіти набрав не менше 60% від максимальної кількості балів, які передбачені для даного виду контролю. Якщо модульний контроль включає проведення декількох контрольних заходів протягом семестру, здобувач повинен набрати по 60% або більше від максимальної кількості балів, яка передбачена для кожного модульного контрольного заходу.

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, склав модульний контроль і набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав 60 балів або більше та бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06- 05.01/014.021.1/ОК23- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/ 17

формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

У здобувача заочної форми здобуття вищої освіти семестрова оцінка за вивчення навчальної дисципліни формується як сума кількості балів за поточний контроль і кількості балів за підсумковий контроль.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і за поточний контроль у сумі набрав 36 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 25–35 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 24 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми¹³.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

¹³ Положення щодо вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, не поширюється на останній семестр навчання на всіх рівнях вищої освіти.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06- 05.01/014.021.1/ОК23- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/18

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій¹⁴

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Анатомічні знання	Anatomical knowledge
2	Афазія	Aphasia
3	Етнолінгвістика	Ethnolinguistics
4	Знаки-індекси	Index marks
5	Знаки-копії	Copy signs
6	Знаки-символи	Signs-symbols
7	Історичне мовознавство	Historical linguistics
8	Кібернетична лінгвістика	Cybernetic linguistics
9	Конкретне мовознавство	Specific linguistics
10	Загальне мовознавство	General linguistics
11	Мислення	Thinking
12	Мовознавство	Linguistics
13	Математична лінгвістика	Mathematical linguistics
14	Норма	Norm
15	Прикладна лінгвістика	Applied linguistics

¹⁴ Перелік термінів з навчальної дисципліни визначає викладач. Кількість термінів має становити 20 або більше (з розрахунку на один семестр вивчення навчальної дисципліни). Якщо навчальна дисципліна викладається протягом більше як одного семестру, кількість термінів відповідно збільшується.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06-05.01/014.021.1/ОК23-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/ 19

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
16	Психолінгвістика	Psycholinguistics
17	Семіотика	Semiotics
18	Соціолінгвістика	Sociolinguistics
19	Структура мови	Language structure
20	Теоретичне мовознавство	Theoretical linguistics
21	Узус	Uzus

12. Рекомендована література¹⁵

Основна література¹⁶

1. Загальне мовознавство. Навчально-методичний посібник для студентів факультету іноземних мов /Уклад. Лелека Т.О. Кропивницький, 2021.

2. Загальне мовознавство: навчально-методичний посібник для самостійної роботи для студентів 1 курсу денної та заочної форм навчання спеціальності 014 «Середня освіта» предметної спеціальності «Українська мова і література» освітньої програми «Українська мова і література» / Уклад. В.Ф. Баньої. Ужгород: Рік-У, 2022.

3. Кочерган М.П. Загальне мовознавство: підручник. 3-є вид. Київ: Видавничий центр «Академія», 2022.

Допоміжна література¹⁷

1. Андрейчук Н. Роль контрастивної лінгвістики в розвитку теорії моделювання мови та створенні моделей мовного опису. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2016. Вип. 5. С. 213–219.

2. Гаврищак І.І., Проців О.Я. Лінгвофілософська система Вільгельма фон Гумбольдта: історикобіографічний аспект. Медична освіта. 2019. №4. С. 127–133.

3. Галинська О.М. Ключові етноконцепти крізь призму лінгвокультур (на матеріалі української та англійської народної фразеології). Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 31(70). № 4. Ч. 3. 2020. С. 99–105.

4. Зеленько А.С. Загальне мовознавство: Навч. посібник. Київ: Знання, 2016. Історія українського мовознавства (друга половина ХХ ст.): Хрестоматія / упорядник В.В. Денисюк. Умань: ВПЦ «Візаві», 2016. 266 с.

¹⁵ Список літератури має бути оформлений відповідно до встановлених вимог, не містити російських та російськомовних джерел. Рекомендовано включити до списку літератури праці викладача, що відповідають змісту навчальної дисципліни.

¹⁶ Список основної літератури має бути за останні п'ять років. Усі джерела мають бути у відкритому доступі або наявні у бібліотеці університету.

¹⁷ До списку допоміжної літератури рекомендовано включати джерела за останні десять років.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.06- 05.01/014.021.1/ОК23- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Примірник № 1	Арк 20/20

5. Просяник О. Фердинанд де Соссюр: деміфологізація концепції: Монографія. Харків: Харківське історико-філологічне товариство, 2018. 276 с.
6. Семчинський С.В. Загальне мовознавство: підручник. Київ: “ОКО”, 1996.
7. Сосюр, Фердінан де. Курс загальної лінгвістики / Пер. з фр. А. Корнійчук, К. Тищенко. Київ: Основи, 1998.
8. Супрун Л.В. Загальне мовознавство. Практичні заняття, самостійна робота: навч. посіб. Київ: Знання, 2012.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. «Мовознавство» науково-теоретичний журнал Інституту мовознавства ім. О.О. Потебні. Режим доступу: <http://www.movoznavstvo.org.ua/>
2. Наукова електронна бібліотека Національної бібліотеки ім. В. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Системно-парадигматичні відношення на морфологічному, словотвірному і синтаксичному рівнях. Проблеми зіставної семантики. 2011. Вип. 10(1). С. 138–145. Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pzs_2011_10\(1\)_26](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pzs_2011_10(1)_26)
4. <https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2008-13-5/svit-2008-13-5-83-franchuk.pdf>